

Mawu

Gbo

Mo La

©2013 W.M.Press Inc. ye ta nusia. Edwin B. Wallace, Meryl Esenwein woeta egodo to kple esiwo le axa 10, 12, 14, 16, 27, 29, 39, 41, 42, 44, 46, 47 kple 48.

MAWU YE WƆ MÍAFE XEXEAME KPLE NU GBAGBEWO KATĀ

1

Le gomedzedzea me Mawu wƆ dzifo kple anyigba.

–Moses I. 1,1.

**Elabena wowo nuwo katā le eya ke me, nusiwo le dzi-
fowo kple nusiwo le anyigba dzi....** –Kolosetowo. 1,16.

**Yehowa, dzi- kple anyigbawo, je ame yayrawo mie-
nye. Dzifo enye dzifo na Yehowa, ke etso anyigba na
amegbetoviwo.** –Psalmowo. 115,15.16.

Anyigba la de blibo, esime Mawu tsoe de asi na amegbeto.
Xlẽ agbalẽvi sia, eye nakpo nusi va dzo la.

Eye Mawu gblo be: Mine míawo ame de míafe nonome,
 wòadji mí, eye wòadju fumelāwo, dzifoxe dzodzoewo, afeme-
 lāwo kple gbemelāwo katā kpakple lā, siwo katā tana le anyi-
 gba dzi la dzi!

—Moses I. 1,26.

Azo Yehowa Mawu tso anyi me ame, eye wogbo agbegbogbo de efe noti me; ale ame la zu luuo gbagbe*.

—Moses I. 2,7.

Eye Yehowa Mawu gbo bena: Menyo bena ame la natsi akogo o; mawo kpedenuto, si aso de enu la ne. Eye Yehowa Mawu na ame do alu yi me ui, eye wode efe agbafutiwo dometo deka, eye wotsu lu do etefe. Tete Yehowa Mawu tso agbafuti, si wode le amea me la, wo nyonu, eye wokploe va ame la gboe.

—Moses I. 2,18. 21. 22.

*Luuo gbagbe gome enye bena miava no afi ade tegbee.

4 ADAM KPLE EVA SẼ TO ĐỀ MAWU NUTI

Medze be míáđo to Satana je gbe o.

**Eye Yehowa Mawu tso ame la do Eden-bo me, be 5
wòanlo eme, eye wòakpo edzi. Eye Yehowa Mawu
de se na ame gblo bena: Du abometiawo katã fe tsetse
faa; ke ati, si na wodzea si nyui kple vñ la, megaɖu eya
fe tsetsea ɖeke o; gbesigbe naɖu efe ɖe, ku ke naku.**

–Moses I. 2,15-17.

**DA XOXO LA, SI WOYONA Hã BE ABOSAM ALO SATANA LA,
TSI TRE DE MAWU FE DZIÐUNUSÈ NUTI, EYE WÒDA ALAKPA.**

**Eye da la gblo na nyɔnua bena: Miele kuku ge akpo
o. Esi nyɔnu la kpo bena, ati la nyo na ɖuɖu, ebiã nu
na ame, eye wòdzroa ame, eye wònana wodzea nunya
la, egbe efe tsetsea ɖe heɖu, eye wòna srãa, si le egbo
hã wòɖu.**

–Moses I. 3,4. 6.

ADAM KPLE EVA MAGATE NU ANO ABO LA ME O

Yehowa Mawu ɔe ame ɔa tso Eden-bo la me, bene wò-
nlo anyigba, si me woɔee tsoe. Tete wònyã ame la, eye
wòna Kerubiwo tso yi, si trɔa eɔokui, eye wòklēna abe
dzo fe aɔe ene la, ɔano Eden-bo la fe yedzeje gome,
bena woadzo agbeti la mo nu.

—Moses I. 3,23. 24.

**ENYE NUBLANUI ÌKEKE NA AMEGBETO 7
FOMEA, LE GBESIGBE ADAM
KPLE EVA DZE NUVŌ ME**

**Esianuti alesi to ame òka dzi nuvŌ la va xexeame, eye to
nuvŌ me ku la va, eye nenema ku la va to amewo katã dzi
yi....**

–Romatoŵo. 5,12.

Nusi dze be míade dzesi

**Wodzi amesiame ò nuvŌ fe nonome me, eye wòava ku gbe
òka, elabena ku va to nuvŌ dzi. (Xlě Romatoŵo. 5,12.)**

8

**MAWU JE ÐOÐO BE YEAFE MÍ TSO
NUVŌ ME ENYE BE WÒÐO
VIA TENUVI ÐO ÐA**

**Àdzi ɲutsuvi, eye
nayo efe ɲko be
Yesu; elabena eyae
laɖe efe duko la tso
wofe nuvŏwo me.**

–Mateo. 1,21.

**Be wòage ɖe amegbeto fomea me la,
Mawu Vi la va dzo abe vidziē ene.**

**Elabena Mawu je agbɔsɔsɔme blibo la katã no eyama
me le ɲutilã fe nonome.**

–Kolosetowo. 2,9.

YESU ENYE MAWU – LE AMEGBETO JE NŌNŌME ME

9

Le gomedzedzea me Nya la li, eye Nya la li kple Mawu, eye Nya lae nye Mawu. Eye Nya la tro zu nutilã, eye wòno anyi le mía dome.... –Yohanes. 1,1. 14.

Ke esia katã va me, bene woawu nya...: „Kpo da, de-tugbi, si menya nutsu o la, le fu fo ge, eye wòadzi ntsuvi, eye woayo efe nko be Imanuel, si gome enye: Mawu li kpli mí.“ –Mateo. 1,22. 23.

Ne efe dziɖuɖu nakeke ta, eye sefeɖo manɖe na nutfafa le Dawid je fiazikpui dzi kple efe fiadufe la me o, ne wòafɖe de te, eye wòatsɔ uɔnudɔdrɔ dzodzɔe ali kee tso fifia dasede mavɔ me. Yehowa Zebaot je nuuauã awɔ esia ade goe. –Yesaya. 9,6.

YESU KRISTO – MÍAFE VOŠA BLIBOTO LA

...Amesi menya nuvõa ðeke o la.... –Korintotowo II. 5,21.

Amesi mewo nuvõa ðeke
o.... –Petro I. 2,22.

Vosa ðeke me li si amegbe-to
nawo si ADE BLIBO, si ate ñu
ađe nuvõ ða o.

Elabena nyitsuwo kple gbõ-
tsuwo fe uu mate ñu ađe nu-
võwo ða akpo o.

–Hebritowo. 10,4.

Yesu enye Mawu fe Alēvi la. ...Kpo ða, Mawu fe alēvi, si
le xexeame fe nuvõ la tsom yina la, enye si! –Yohanes. 1,29.

YESU TSO EFE AGBE NA BE YEADĒ MÍ 11

Woklā Yesu ɔe atitsoga ŋuti, elabena ame vōɔiwo lé fui. Gake Efe ku enye Mawu ŋuto je tamedoɔo. Yesu ŋuto tso Efe lolōnu, tso Efe agbe ɔo anyí be yeade nye kpili wò tso míaŋe nuvō me. Yesu gblo bena: **Amea ɔeke mexoe le asinye o, ke nye ŋutoe tsoe ɔo anyi le ɔokuinye si, ŋusē le asinye, be matsoe ɔo anyi, eye ŋusē le asinye, be magatsoe....**

–Yohanes. 10,18.

WOĐE MÍ KPLE MAWU JE ALĒVI LA JE U U LA

Elabena mienyae bena, menye nu gbegblē, siwo nye klosalo alo sika la,...ke bonj kple Kristo je u u xɔasi la abe alēvi, si ŋu mokaka kple kpotsotso mele o la, je u u ene.

–Petro I. 1,18. 19.

Vosasa aɔeke meli si ate ŋu aɔe nuvō ɔao.

12 ...Esi wotso afia na mí to efe uu me n̄uti la, woaxo mí geḁe awu tso dziku la me to eyama me.

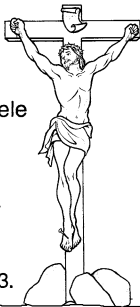
—Romatowo. 5,9.

Afeto, ḁo n̄ku dzinye ne
Eva ḁo Wò fiadufe la me.

Fiafito sia
xo Yesu
dzise, eye
wòkpo
ḁeḁe.

... Vavā mele
egblom na
wò bena:
Egbea ke
nana Para-
diso la me
kplim.
—Luka. 23,43.

Fiafito sia
mexo Yesu
dzi se o,
eyata mekpo
ḁeḁe o.

**... Si wòtso l̄õ mí la fia bena, esime míeganye nuv̄õwɔlawo
la, Kristo ku ḁe mía ta.**

—Romatowo. 5,8.

**AMESIWO KATĀ XŌ MAWU VI LA
DZI SE LA, AGBE MAVŌ LE WO SI**

13

**Elabena ale gbegbe Mawu
lōa xexeame bena, wòtso ye
nuto fe Tenuvi hena, bena
amesiame, si xōa edzi sena
la, mele tsòtsrō ge o, ke
boŋ wòakpo agbe mavō.**

–Yohanes. 3,16.

**Amesi de mí tso viviti fe nusē la me, eye wòtso mí do
efe lolōvi fe fiaduŋe la me, amesi me míekpo fexexedeta,
si nye nuvōkeke la le.**

–Kolosetowo. 1,13. 14.

Agbexoxo la gome enye bena wogagbugbo fle mí gbœ.

Eye mawudola la gblo na nyɔnuawo bena: Miawo la migavõ o; elabena menyae bena, Yesu, amesi woklã ɔe ati ŋu la, dim miele. Mele afisia o, elabena etsi tre, abe alesi wògblo ɔi ene. Mite va kpo afisi wòmlo la ɔa.

–Mateo. 28,5. 6.

YESU FỌ TSO AME KUKUWO DOME 15

Kple amesi le agbe, meku, eye kpọ ọ́, mele agbe tso mavo me yi ọ́ mavo me, eye ku kple tsiēfe safuiwo le asinye. -Nyadedefia. 1,18.

...Elabena nye la mele agbe, eye miawo hã mianọ agbe. -Yohanes. 14,19.

Esi Kristo ọ́ ku dzi, eye ku fe safui le Esime ọ́ti la, míagavõ na kuo.

Nye ketowo lo gbogbotsixe ọ́ fo ọ́aa; eye amesiwo tso dada le awa wom kplim la, so gbo ọ́tu. -Psalmono. 56,3.

YESU ATE Ọ́U ADE WÒ EYE WÒLE GBE DOM Ọ́A Ọ́E TAWÒ

Ke eya la, esi wòno anyi yi ọ́ mavo mavo me ọ́ti la, ...Eyata ate ọ́ axo amesiwo to edzi va Mawu gbo la, ọ́ agbe blibo kenken, le esi wòna agbe ọ́aa, bena wòaxo wo ọ́ akọ la ọ́ti. -Hebritowo. 7,24. 25.

NYE KPLE WÒ SIAA, MÍATE ÌN AKPO AGBE MAVO

Mò ka tom ne le?

Yesu Kristo enye MÒ LA, si
ḡo ta Mawu fe agbe MAVO
la me.

Abosam alo Satana enye
mò si ḡo ta KU mavo me.

Mò sia enye mò nyuitò yi ḡe agbe mavo la me.

... Ekema mitia, amesi subo ge miala, egbea....

–Yosua. 24,15.

**... Eyata mitia agbe, be mia kple wo dzidzimeviwo
miano agbe.**

–Moses V. 30,19.

YESU ENYE MO SI DO TA AGBE MAVO LA ME

**Eye menye ame bubua deke me xoxo la le o; ela-
bena nko bubua deke mele dzifoa te, si wona ame-
gbetowo, le esi me wole be, miakpo xoxo la le o.**

–Dowowo. 4,12.

**Nyee nye Yehowa, eye xonametso deke meli kpe
de nyeye o.**

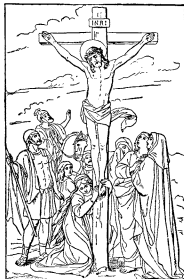
–Yesaya. 43,11.

18 NUKATA MÍATIA YESU, NE MÍEDI BE MÍAYI ÐE AGBE MAVO LA?

1. *Kristo enye Amesi va.*

...Ne menye le fififi kple wuwu kpakple gbegblẽ ta o.

–Yohanes. 10,10.

2. *Kristo enye Amesi lã mí, eye wòku ñe mía ta.*

...Mele agbe le Mawuvi, si lãm, eye wòtso ye ñuto ñokui na ñe tanye la, fe dzixoxose me.

–Galatiatowo. 2,20.

Yesu tro zu ame, ñutilã kple uu, abe míawo ke ene, ...bene wòato ku me

adi gbo amesi si ku fe n̄usē le, si nye Abosam la, eye 19
wòade amesiwo katã no kluvinyenye me to vovõ na ku
me le woje agbenoyiwo katã me la. –Hebritowo. 2,14. 15.

3. Yesu fe uu la koe nye míafe d̄edenu la, tso nuvõ me.

...Bena woatsɔ alé avui, elabena agbe le eme.

–Moses III. 17,11.

...Eye Via Yesu Kristo fe uu la kloa nuvõ katã d̄a le mía
n̄uti.

–Yohanes I. 1,7.

Amesi me míekpɔ fexexed̄eta, si nye nuvõkeke la le.

–Kolosetowo. 1,14.

4. Kristo enye Amesi fɔ tso amekukuwo dome.

Elabena míenyae bena, Kristo, si wofɔ ɔ́ tsitre tso amekukuwo dome la, megale kuku ge akpɔ o; ku megale edzi ɔ́ ge akpɔ o. —Romatɔwo. 6,9.

Eye míedzro eme kpɔ kpɔ esia bena, esi ame ɔ́ka ku ɔ́ amewo katã ta, eyata amewo katã ku. Eye wòku ɔ́ wo katã ta, bene amesiwo le agbe la, naganɔ agbe na wo ɔ́kui o, ke ne woanɔ agbe hena amesi ku, eye wògatsi tre le wo ta la bonɔ. —Korintotɔwo II. 5,15.

Yesu gblɔ bena, ...Elabena nye la mele agbe, eye miawo hã mianɔ agbe. —Yohanes. 14,19.

**5. Ele be míaxo Kristo fe Gbogbo wòanò míá me, 21
be woafò mí ðe tsitre na agbe mavò la (be míanò agbe
ḡaa).**

**...Kristo le mia me, amesi nye ḡutikòkòe fe mòkpòkpò.
–Kolosetowo. 1,27.**

**Ke ne amesi fò Yesu ðe tsitre tso ame kukuwo dome la,
fe Gbogbo nò mia me la, ekema amesi fò Kristo ðe
tsitre tso ame kukuwo dome la, agbo agbe miafe ḡutilã,
siwo le kuku ge la hã, le efe Gbogbo, si nò mia me la
ḡuti.
–Romatowo. 8,11.**

**KÃ ÐE DZI BENA KRISTO FE GBOGBO LA LE MEWÒ
...Ke ne Kristo fe Gbogbo mele amea ðe me o la, eya
menye etò o.
–Romatowo. 8,9.**

22 ALESI NAWO AKPO AGBE MAVO LA

Kplo mo fia-
meawo do tso
axa 24 lia.

Nutsuvi je no-
nome wotsona
dzea sii be....
-Lod. 20,11.

„Yesu lōm, menya esia, elabena Bibla gblɔe nenema.“

Eye Yesu yɔ wo va egbo gblo bena: Mina đevyawo nava gbonye, eye migaxe mo na wo o; elabena nenem mewo tɔe nye mawufiaɖufe la. –Luka. 18,16.

Nenema ke menye mia Fofu, si le dzifowo la, je lolɔ-nu bena, nenem đevi sue siawo dometo đeka nabu o. –Mateo. 18,14.

Ameka kee nenyɛ o, alo afika kee nele o, Yesu lɔ wò, eye Woku đe tawò. Yesu di wò hã je lolɔ Ne. Ate nu afia wò lolɔ na Yesu to toɖoɖo Eyama me.

Ne miele lɔyem la, milé nye sawo me đe asi. –Yohanes. 14,15.

24 ALESI NAWO AKPO MO AYI MAWU GBO

1. *Lã ðe edzi bena yenye nuvõwola (esẽ to ðe Mawu nu).*

**Elabena wo katã wo nuvõ, eye Mawu je ñutikokoe hiã
wo tim. –Romatoowo. 3,23.**

2. *Va Mawu gbo to Yesu Kristo dzi.*

**Elabena Mawu ðeka kple avuléla ðeka, si le Mawu kple
amewo dome, si nye ame Kristo Yesu la koe li.**

–Timoteo I. 2,5.

**Eyata [Yesu] ate nu axo amesiwo to edzi va Mawu gbo
la...le esi wõnõa agbe ðaa....**

–Hebritowo. 7,25.

**Yesu gblo be, ...Eye amesi vaa gbonye la, nyemele efu
ge gbe akpo o.**

–Yohanes. 6,37.

3. *Trɔ le wò dzime.*

(Dzimetɔtrɔ enye be wò nuvõwo nave wò, eye natsri wo.)

Eyata mitrɔ le miafe dzi me, eye migbugbo, be woatutu miafe nuvõwo. —Dɔwɔwɔwo. 3,19.

Menye ɔe Afectɔ... hafi egbo dzi ɔi blewu na mi, esi melõ bena, amea ɔeke natsrõ o, ke boŋ bena amewo katã natrɔ va dzimetɔtrɔ gbo la ŋuti. —Petro II. 3,9.

4. *Uu wò nuvõwo me na Yesu.*

(Nuvõme uuu enye be naɔe wò nuvõwo ɔe go agblo.)

26 Nlɔ Yohanes I. 1,9. ɔe asi siwo le gbe dom ɔa la dzi (efe emenyawo).

5. Tsri wò nuvõwo.

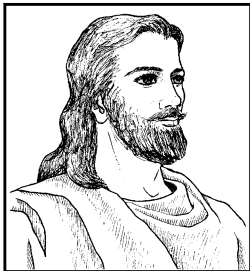
(Nuvõtsitsri enye be.)

Amesi tsɔ nu tsyɔ efe vodada dzi la, madze edzi nɛ o; ke amesi uu eme, eye wòdzudzɔe la, woave enu.

–Lododowo. 28,13.

Tsri võ, eye nawɔ nyui....

–Psalmowo. 37,27.

Elabena amenuveve
wotsɔ ɔ́e mi to xɔse me,
...Mawu fe nunanae; me-
nye dɔwɔwɔ me wòtso o,
bene amea ɔ́eke nagafo
adegbe o.

–Efesotɔwo. 2,8. 9.

6. Xɔ Yesu Kristo dzi se. 27

Elabena ne èvua eme kple wò
nu bena, Yesu ye nye Afeto la,
eye nèxɔna sena le wò dzi me
bena, Mawu fo eyama ɔ́e tsitre
tso ame kukuwo dome la, àkpɔ
xɔxɔ. –Romatɔwo. 10,9.

...„Xɔ Afeto Yesu Kristo dzi
se, eye mia kple afewò me mia-
kpɔ ɔ́eɔ.“ –Dɔwɔwɔwo. 16,31.

28 7. *Xo Yesu Kristo de wò dzi me, kple agbenɔɔ me.*

Wò nuto koe ate nu abu wò dziwɔtru, eye nakpe Yesu

va eme. Yesu gblɔ bena, „**Kpɔ da, mele tsitre le uɔa nu le efom; ne amea de se nye gbe, eye wòuu uɔa la, mage de eme le egbo, eye maɖu nu kpɔlii, eye eya hã aɖu nu kpɔlim.**“

–Nyadɛɛfia. 3,20.

Ke ame geɛde alesinu xɔe la, ena nɔsɛ wo, be woazu mawu-viwo, amesiwo xɔa efe nko dzi sena.

–Yohanes. 1,12.

Ne medo gbe ḍa kpḳ o, eye ehiã kpekpedeḅu be yeado gbe ḍa la, ekema kpḳo gbedoḍa sia ḍo:

Afeto Yesu Lolḳa,

Akpe na Wò be neku ḍe atitsoga ḅu be yeade nye nuvõwo ḍa. Nye nuvõ siwo katã mewḳ ḍe ḅuwò la vem ḅuto. Mede kuku be nava nye dzi me, eye nano agbe le nye dzi me ḍaa. Mele dzi ḍom ḍe ḅuwo be akḳo nye dzi fifilaa, be nawḳo nye dzi wòazu kḳkḳe. Mewḳ Yesu be wòazu nye. Ḍela kple Afeto koḅ.

Le Yesu je ḅko me. Amen.

NE YESU LE WÒ DZIME LA, AGBE MAVO SU ASIWÒ

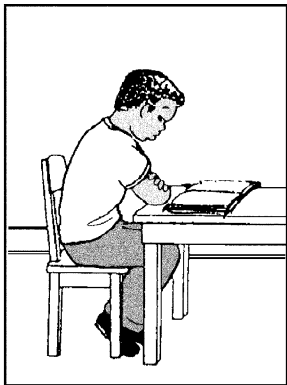
...Mawu na agbe mavo mí, eye agbe sia le Via me. Amesi si Vi la le la, agbe le esi....
-Yohanes I. 5,11. 12.

...Amesi le nye nya la sem, eye wòle amesi dom da la dzi xom le sesem la, agbe mavo le esi, eye mava uɔnudɔdrɔ me o, elabena eto ku me yi de agbe la me xoxo. -Yohanes. 5,24.

Ne wò nutilã ku la, ado de Afeto la gbõ (Korintotowo II. 5,8).

...Kristo le mia me, amesi nye nɔtikɔkɔe fe mɔkpɔkpɔ.
-Kolosetowo. 1,27.

Ne ebia Yesu be wòatsɔ wò nuvɔwo ake wò, eye nexɔ Afeto Yesu dzi se abe wò Agbexɔla ene la, nlo wò nko de agbaleã te:

Xiẽ Bibla si nye Mawu fe Nya gbesiagbe, eye nadzra wo ɔ̀ ɔ̀ wo dzime, to Mawunya kpukpuiawo sɔsrɔ ɔ̀ tame, be wòazu kpekpeɔ ɲu na wò. (Gedewo le agbalẽvi sia me.)

Ɔ̀ɔ̀ɔ̀ sia ɲɔ̀ɔ̀, si tso Mawu fe Gbɔgbɔ me la, enyo hã na nufiafia, na moka-ka, na ɔ̀ɔ̀ɔ̀, na amehehe, si le dzɔdzɔenyenye me.

–Timoteo II. 3,16.

FO NU KPLI YESU LE GBEDODOÐA ME XESIAXI

Da akpe na Yesu le agbe fe nunyui wo ta. *Kafui* le agbe fe nunyui si Wòna wò ta, kple alesi Wòde wò luɔ ta. *Do gbe ɔa ɔe wò hiãhiãwo ta.* Do gbe ɔa le Yesu fe ŋko me.

...Enye esi bena, ne míebia nane le efe lolõnu la, aɔ to mí.

—Yohanes I. 5,14.

...Eye mido gbe ɔa ɔe mia nɔewo ta....

—Yakobo. 5,16.

...Eye mido gbe ɔa ɔe amesiwo le mia yome tim la ta.

—Mateo. 5,44.

GBEDODOḌA SI YESU FIA EFE NUSRŌLAWO

33

(Nusrŏla enye amesi dze Yesu yome.)

Yesu fia Efe nusrŏlawo alesi woado gbe ḍae:

**Mía Fofó, si le dzifowo! Wò ḡkɔ ḡuti nakɔ! Wò
fiadufe nava! Woawɔ wò lɔlɔnu le anyigba dzi, sigbe
alesi wowɔna le dzifo ene! Na míafe nuḍuḍu, si asu
mía nu egbe la mí! Eye natsɔ míafe vodadawo ake mí,
sigbe alesi mía wo hã míetsɔna kea amesiwo daa vo
ḍe mía ḡuti la ene! Eye megakplɔ mí yi ḍe tetekplɔ
me o; ke ḍe mí tso vɔḍjito la si me! Elabena towè
nye fiadufe kple ḡusẽ kple ḡutikɔkɔe yi ḍe mavɔ-
mavɔ me. Amen.**

—Mateo. 6,9-13.

Woasrŏ gbedodoḍa sia ḍe tame. Xɔsetowo doa gbe sia ḍa
wosena.

34 MAWU JE SE EWOAWO FIA MÍ ALESI MÍANŌ AGBEE

(Moses II. 20.)

Ene gbātowo ku ɔe míafe lolō na Mawu ɔti

1. Mawu bubua ɔke megano asiwò kpe ɔe ɔnyeye o.
2. Megawo legbaa ɔke na ɔkuiwò o....Megade ta agu na wo o, eye megasubo wo o.
3. Megayo Yehowa, wò Mawu, je ɔko yakayaka o.
4. Ɖo ɔku dzudzogbe la dzi, ne nawoe kɔkɔe.

Mamle adeawo ku ɔe míafe lolō na amegbetɔ ɔti

5. Bu fofowò kple dawò.

6. Megawu ame o.

7. Me gawo ahasi o. (Ahasi wowo enye srõnɔtsu alo srõnyɔnu je anukware-madɔmadɔ na esrõa, le gbɔdɔdɔ nyawo me.)

8. Megafi fi o.

9. Megadɔ avatsodɔase le hawòvi nɔti o.

10. Megabiã nɔ de hawòvi...to la je deke dzi o.

TOÐOÐO MAWU NAA MÍAFE GBEDODOÐAWO VAA EME NA MÍ

Eye nusianu, si míebiae la, míaxɔe atso esi me; elabena míeléa efe seawo me de asi, eye míewɔa nusiwo dzea enu.

–Yohanes I. 3,22.

Mawu Lɔlɔ

1. Eye wògblo nɛ bena: „Lɔ Afeto, wò Mawu, kple wò dzi blibo kple wò luɔ blibo kpakple wò tamesusu blibo.“ Esia enye se gbãto si le vevie.

–Mateo. 22,37. 38.

Havi Lɔlɔ

2. Eye evelia, si dji la, enye bena: „Lɔ hawòvi abe wò nuto ɔkuiwò ene.“ –Mateo. 22,39.

Se Ewoawo kat (axa 34 kple 35) kat le Se Gto Eveawo me.

LOLŌ ENYE NU GĀTŌ WU NUWO KATĀ 37

„LolŌ Fe Nya Gā La“

(Korintotowo I. 13,1-8. 13.)

¹Nenye ɔe metsɔ amewo kple mawudɔlawo je gbegbo-
gblowo foa nu, ke lolŋ mele asinye o la, anye ne mele abe
ayawagba, si ɔina alo abe gafofo, si ɔina la ene. ²Eye nenye
ɔe nyagbogbloɔi le asinye, eye menya nya yaɣlawo katā
kple sidzedze katā, eye nenye ɔe xɔse katā le asinye, ale
bena mate ŋu aɔe towo ɔa, ke lolŋ mele asinye o la, anye
ne nyemenye naneke o. ³Eye nenye ɔe megblē nye nuwo
katā henyi ame dahewo, eye nenye ɔe metsɔ nye ŋutilā na,
bene woafiām, ke lolŋ mele asinye o la, anye ne nyemenyo
na naneke o. ⁴Lolŋ la gboɔ dzi blewu, efe dome nyona;
lolŋ la mevāa ŋu o, lolŋ la mefoa adegbe o, medoa eɔokui

38 ɖe dzi glodzo o, ⁵mewɔa nusi medze o, media ye
ɲuto to o, mebia dzi o, mebua naneke vɔ̃ o;
⁶medzɔa dzi le nu madzɔmadzɔ ɲuti o, ke eya kple
nyatefee dzɔa dzi. ⁷Etsɔa nuwo katã kpoo, exɔa nuwo
katã sena, ekpɔa mo na nuwo katã, edoa dzi le nuwo
katã me. ⁸Lɔlɔ̃ la nu metsina gbede o: Nenyɛ nyagbo-
gblɔɖiwo la, woɖe wo ɖa, nenyɛ gbegbɔgblɔwo la,
woadzudzo, nenyɛ sidzedze la, woɖee ɖa.

¹³Ke azo la xɔse kple mɔkpɔkpɔ kpakple lɔlɔ̃, nu
etɔ̃ siawo nɔa anyi; ke lɔlɔ̃ la fo wo katã ta.

MAWU ENYE LɔLɔ̃

...Mawue nye lɔlɔ̃, eye amesi nɔa lɔlɔ̃ la me la, eya
nɔa Mawu me, eye Mawu hã nɔa eya me.

–Yohanes I. 4,16.

YESU DI BE NAĐI ĐASE NA AMEWO

39

(le afeme, le suku, le
afisiafi)

Yesu gblo bena: „Heyi
afewò me ɔ tɔwòwo
gbo, eye naxlẽ nusianu,
si Afeto la wo na wò
kple alesi wòkpɔ nubla-
nui na wò la; afia wo.“

—Marko. 5,19.

40 ALESI WOAWO ADZE SI MAWUVI VAVÃ LA

Eyanuti mitsɔ woje tsetseawo dze si woe! –Mateo. 7,20.

Ke Gbɔgbɔ je kutsetse enye: Lolõ, dzidzo, ñutifafa, dzi-
gbɔgbɔ blewu, dɔmekɔkɔ, dɔmenyonyo, anukwaretɔ-
nyenye, dɔmefafa, dɔkuidzidudu.... –Galatiatɔwo. 5,22. 23.

MAWUVI VAVÃ LA TSO NUVÕ KENA EHAVIWO

Elabena ne mietsɔ amewo je vodadawo ke wo la, ekema
mia Fofu, si le dzifo la, atsɔe ake miawo hã. –Mateo. 6,14.

NUSIWO MAWU LÉ FUI

Dadanƙuwo, avatsode kple asi, siwo kɔa ɔu maɖifo ɖi, dzi,
si ɖoa tame gbegblẽ, afo, siwo tsona ɖe võ ñu, amesi ɖua
avatsodasefo hedaa alakpa, kpakple amesi dea dzre noviwo
dome. –Lododowo. 6,17-19.

ƆUTILĀ FE ƉŌWŌWŌWO: 41

... Matrewɔwɔ, ahasiwɔwɔ, makɔmakɔnyenye, hadzedze, trɔsubɔsubɔ, afakaka ... ηυυαυᾶ, dɔmedzoedodowo, dzre-hehewo, ... dɔmevevi, hlɔ̄dodowo, ahamumuwo ... kple esia tɔgbewo... manyi mawufiaɖufe la fe dome o.

—Galatiatɔwo. 5,19-21.

...Kple ηutsu, siwo dɔna...kple fiafitowo kple ηubiālawa....

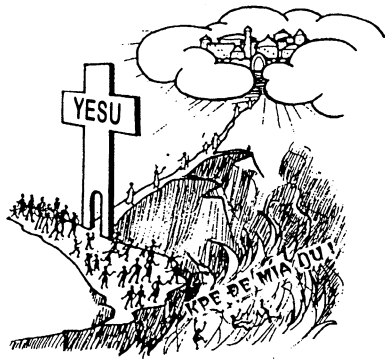
—Korintotɔwo I. 6,9. 10.

NA YESU NAYƆ WÒ KPLI EFE GBƆGBƆ LA, EYE WOAKƆ ƉUTIWÒ

... Ke wole tsi na mi, ke wona mia ηuti kɔ, ke wotso afia na mi le Afeto Yesu fe ηkɔ la kple mia Mawu fe Gbɔbɔ la me.

—Korintotɔwo I. 6,11.

DZOMAVO ENYE NUSI DZENA WOAKPO KPLE NKU

(Xlě Luka. 16,19-26.)

Kāḍe edzi bena neḍo
dzi ḍe Yesu Kristo ḡu.
Aḡlo wò ḡko ḍe Efe
Agbegbalē me.

Eye ne womekpɔ
amea ḍe fe ḡkɔḡo-
ḡlo le agbegbalēa me
o la, wotsɔne fua gbe
ḍe dzota la me.

—Nyadedefia. 20,15.

**...Mawu na agbe mavo mí, eye agbe sia le Via me.
–Yohanes I. 5,11.**

**Elabena nuvõ la je fetu enye ku; ke Mawu je amenu-
vevenunana la enye agbe mavo le Kristo Yesu, mía
Afeto me. –Romatowo. 6,23.**

**Amesi xõa Via dzi sena la, agbe mavo le esi; amesi
meḡoa to Via o la, makpo agbe o, ke boḡ Mawu je
ḡomedzoe tsia eyama dzi. –Yohanes. 3,36.**

**Yesu gblõ nε bena: Nyee nye mo la kple nyatefe la
kpakple agbe la, amea ḡeke mevaa Fofõ la gbo o, ne-
gbe to dzinye ko. –Yohanes. 14,6.**

Le Yohanes fe ɔɔɔɔɔɔ me ekpo Dzifo Yeye kple Anyigba Yeye.

Eye Mawu latutu aɔatsi sia aɔatsi ɔa le woƒe ŋku me, eye ku magano anyi akpo o, eye konyifafa kple yli-dodo kple vevea ɔke magano anyi o; elabena nu gbatoƒo nu va yi. Eye amesi bobo no fiaƒikpui dzi la, gbo bena: Kpo ɔa, mewo nuwo kata yeye!... –Nyadɔɔɔɔɔɔ. 21,4. 5.

Yohanes kpo Du Kokoƒe Yeye si le djim tso Dzifo, tso Mawu gbo. ...Eye du la nye sika dzadze hele abe ahuhoe

dzadze ene. Eye wotsɔ kpe xɔasi bubu fomeviwo kata wo leke na dua fe gli la fe gomeɔɔɔɔɔɔ... –Nyadɔɔɔɔɔɔ. 21,18. 19.

YESU DZO YI BE YEADZRA AFE 45
ÐO NA AMESIWO KATĀ XO EDZI SE LA

Migana miafe dzi nauuu nyanyanya o; mixo Mawu dzi se, eye mixo nye hã dzinye se. Fofonye fe me la nofe gedewo li; de mele nenema o la, ne megbloe na mi; elabena meyina, be madzra tefe do di na mi. Eye ne meyi, eye medzra tefe do di na mi la, magava, eye maxo mi de nye nuto gbonye, bena afisi nye la mele la, miawo hã miano afima. -Yohanes. 14,1-3.

GBLO NYANYUIE LA NA AME BUBUWO HĀ

Yesu gblo bena: Miheyi de xexe la me katã, eye midje gbe fa nyanyuie la na amewo katã. -Marko. 16,15.

...Eye nunyala xoa dziwo na edokui. -Lododowo. 11,30.

46 MAWU JE ÑUGBEDODOWO NA VIAWO

...„Nyemele asi ɔ́e ge le mia ñu o, eye nyemele mia gblē
ge ɔ́i akpɔ o.“
–Hebritowo. 13,5.

Elabena aɔ́ efe ɔ́lawo ɔ́e ñuwò, ne
woakpɔ tawò le wò mowo katã dzi.
–Psalmowo. 91,11.

...Eye kpɔ ɔ́a, nye la meli kpli mi ñke-
keawo katã vaseɔ́e xexeame je nuwuwu.
–Mateo. 28,20.

Megavõ fu, siwo nava kpe la, je ɔ́eke
o.... Nanye nutefewola yiɔ́ase ɔ́e ku
me, eye mana agbefiakuku wò!
–Nyadɔ́ɔ́fia. 2,10.

Yom, ekema mato na wò....
–Yeremya. 33,3.

Woafɔ amesiame de tsitre tso ame kukuwo dome.

...Elabena gafofo gbɔna, le esi me amesiwo katã le yɔdowo me la, woase efe gbe; eye amesiwo wo nu nyuiwo la, woado go hena agbe fe tsitre tsitsi, ke amesiwo wo nu vlowo la, hena vɔnudɔdrɔ fe tsitre tsitsi. –Yohanes. 5,28. 29.

Amesiwo ku le Kristo me la woatsi tre gbã.

Emegbe la mí amesiwo susɔ le agbe la, woahɛ mí kpakpli wo siaa le alilikpowo me aɔakpe Afeto la le ya me, eye ale míano anyi kple Afeto la ɔasi. –Tesalonikatowo I. 4,17.

...Eye minɔ nɔdzɔ; elabena mie-nya yekayi azãgbe la le edzi su ge o. –Marko. 13,33.

Kpɔ ɔa, egbɔna kple alilikpowo,
eye ŋku sia ŋku lakpɔe....

—Nyadedefia. 1,7.

Kpɔ nyuie le avatso kristo kple
nyagblɔɖilawo ŋuti. Ekema ne amea ɔe
agblɔ na mi bena: Kpɔ ɔa, Kristo la
le afii, alo ele afii la, migaxɔe se o.
Eyaŋuti ne woagblɔ na mi bena:
Kpɔ ɔa, ele gbedzi, migayi o; kpɔ
ɔa, ele xɔgã me, migaxɔe se o.

—Mateo. 24,23. 26.

YESU LE VAVA GE KABA, LE DZIFO-LILIKPOWO ME

...Eye anyigba dzi fomeawo katã woado konyifayli, eye
woakpɔ Amegbetɔvi la le dzifolilikpowo dzi gbɔna kple
ŋusẽ kple ŋutikɔkɔe geɖe.

—Mateo. 24,30.

ALĒKPLOLA FE PSALOMO

(Psalmowo 23)

¹**Yehowa enye kplolanye, naneke mehiãam o.** ²Lãnyife damawo wòna metsyo ako dọ; gbodeme fe towo nu wòkplom yii. ³Ena nye luu gbo de eme, ekplom to tofe dzodzowewo le efe nko la ta.

⁴**Ne mezo bali dobluko tsiqitsiqi me hã, nyemavõ dzogbevõea deke o, elabena wòele gbonye; wò atikplo kple wò atizoti faa ako nam.** ⁵Edo kplõ de akonye me le nye ketowo nku me; èsi ami de ta nam, nye kplu yo gba go.

⁶**È, dzogbenyuie kple amenuveve adze yonyeme le nye agbe me nkekewo katã me, eye manõ Yehowa fe me daa.**

Text reprinted from the Bible in Éwé 1993 Edition, by permission of the United Bible Societies Africa Regional Centre, Nairobi, Kenya.

Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets.

World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA

Woanae faa – womadzrae o

www.wmpress.org

12-17

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org

2218 Ewe WTG

